

**КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ**

ПРОТОКОЛ № 1

**онлайн наради робочої групи з окремих питань розроблення проєкту
Програми комплексного відновлення території Київської області.**

**07 вересня 2022 року
12:00 годині**

ГОЛОВУВАВ:

ЯНОВИЧ

Ярослав Юрійович

- Директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації, голова робочої групи

ЗАПРОШЕНІ:

за списком учасників наради (додається)

ПРИСУТНІ:

БАЛБЕК

В'ячеслав Олексійович

- архітектор, засновник та головний архітектор «BALBEK BUREAU»

ДАЦЕНКО Олександр

Олександрович

- Директор департаменту фінансів Київської обласної державної адміністрації

ДРОЗДОВ

Олег Анатолійович

- засновник, головний архітектор «DROZDOV-PARTNERS»

ДЬОМИН Станіслав

Володимирович

- Архітектор/урбаніст, ТВО директора ДП «Науково-дослідний інститут геодезії та картографії» (НДІГК)

КИРІЙ

Анна Олексіївна

- архітектор, заступник голови Архітектурної Палати НСАУ, директор ТОВ "Архітектурно-проектна група Анни Кирій

КОРОЛЬ

Галина Миколаївна

- Директор департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації

ЛИСЕНКО

Григорій Юрійович

- архітектор, Архітектурне бюро ARS LONGA, голова комісії з ціноутворення Архітектурної палати НСАУ

ПАЛЕХА

Ганна Анатоліївна

- архітектор-містобудівельник, голова Асоціації просторових планувальників НСАУ, куратор ГО «Платформа Use to Інтегрований розвиток територій»

ПОТРЯСАЄВ

Сергій Олексійович

- Депутат політичної партії «СЛУГА НАРОДУ»

ПЛАЦЕНКО
Євген Миколайович

- генеральний директор Директорату просторового планування територій та архітектури Міністерства розвитку громад та територій України – відповідальний секретар секції

ЧИЖЕВСЬКИЙ
Олександр Павлович

- Президент Національної спілки архітекторів України

Порядок денний:

1. Вступне слово.
2. Про наслідки агресії російської федерації проти України, кількісні показники щодо ушкоджених або зруйнованих об'єктів інфраструктури Київської області. Демонстрація презентаційних матеріалів.
3. Про положення і складові частини програми комплексного відновлення відповідно до статті 15¹ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».
4. Заслуховування пропозицій, обговорення та визначення основних просторових та соціально-економічних пріоритетів та заходів для забезпечення відновлення територій і населених пунктів області, які постраждали внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, надзвичайних ситуацій, а також є місцями концентрації соціально-економічних, інфраструктурних, екологічних та інших кризових явищ.

СЛУХАЛИ: Вступне слово директора департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації **Ярослава ЯНОВИЧА**

Директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації Янович Ярослав Юрійович зазначив, що відповідно до статті 15¹ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» Головою Київської обласної військової адміністрації ініційовано розроблення проекту програми комплексного відновлення територій Київської області (далі – Програма) (розпорядження голови Київської обласної військової адміністрації від 01.07.2022 № 368 «Про ініціювання розроблення проекту програми комплексного відновлення території Київської області»).

Програмою буде визначено основні просторові, містобудівні та соціально-економічні пріоритети політики відновлення та комплекс заходів для забезпечення відновлення територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України, або які є місцем концентрації соціально-економічних, інфраструктурних, екологічних чи інших кризових явищ.

Також, відмітив, що основним завданням сьогоденного засідання робочої групи є ознайомлення з напрацьованими Київською обласною

державною адміністрацією матеріалами та визначення основних кроків для подальшого розроблення і реалізації Програми.

СЛУХАЛИ: 2. Про наслідки агресії російської федерації проти України, кількісні показники щодо ушкоджених або зруйнованих об'єктів інфраструктури у Київській області. Демонстрація презентаційних матеріалів.

ІНФОРМУВАВ:

ЯНОВИЧ Ярослав - директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації

Повідомив, що внаслідок військової агресії російської федерації зазнали ушкоджень або руйнувань об'єкти інфраструктури населених пунктів в 37 територіальних громадах Київської області. Зруйновано та пошкоджено понад 100 підприємств регіону: 44 підприємства – знищено, 56 – пошкоджено частково. Навколо м. Києва знищено 400 тис. кв. м складів найуспішніших компаній України (20% від загальної площі логістичних об'єктів).

Відповідно до розпорядження голови Київської обласної військової адміністрації від 01.07.2022 № 368 «Про ініціювання розроблення проекту програми комплексного відновлення території Київської області» департаментом містобудування та архітектури, як відповідальним виконавцем, розпочато розроблення проекту програми комплексного відновлення та розвитку території Київської області.

ВИСТУПИЛИ: **Анна КИРІЙ** - архітектор, заступник голови Архітектурної Палати НСАУ, директор ТОВ «Архітектурно-проектна група Анни Кирій»

Заступник голови Архітектурної Палати НСАУ, директор ТОВ «Архітектурно-проектна група Анни Кирій» зазначила про необхідність залучення до складу робочої групи з окремих питань розроблення проекту Програми комплексного відновлення території Київської області соціологів або економістів.

В'ячеслав БАЛБЕК - архітектор, засновник та головний архітектор «BALBEK BUREAU».

Засновник та головний архітектор «BALBEK BUREAU» підкреслив, що представлені Департаментом Презентаційні матеріали стануть гарною платформою для створення завдань при визначенні основних напрямків відновлення Київщини. Запропонував долучати до консультацій міжнародних експертів або організувати круглий стіл, для отримання порад з огляду на міжнародний досвід в побудові стратегії відновлення, оскільки

вітчизняні майстерні зазнали великих втрат. Відмітив, що необхідно розробити систему стратегічного відновлення (розбити на блоки та етапи реалізації), оскільки при залученні міжнародних компаній, треба адаптувати процес в існуючих реаліях.

Галина КОРОЛЬ - директор департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації

Директор департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації зазначила, що ознайомившись з презентаційними матеріалами, в певній мірі, підтримує заходи з відбудови Київщини, та в першу чергу поцікавилась, яким чином буде визначено обсяги навантажень для відбудови інженерної інфраструктури, зокрема смт Бородянки, яка зазнала найбільших руйнувань.

Ярослав ЯНОВИЧ - директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації

Директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації повідомив, що території, які зазнали руйнування в смт Бородянка будуть почергово відбудовуватись за рішенням органу місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування мають прийняти рішення, в якому буде зазначено, що саме підлягає відновленню. Вони також мають розробити та прийняти програму комплексного відновлення території територіальної громади (її частини) відповідно до статті 15² Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Галина КОРОЛЬ - директор департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації.

Директор департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації порушила питання, щодо процесу інтеграції відбудови смт Бородянка з відповідною обласною програмою, яка виконується даним департаментом.

Григорій ЛИСЕНКО - архітектор, Архітектурне бюро ARS LONGA, голова комісії з ціноутворення Архітектурної палати НСАУ.

Архітектор Архітектурного бюро ARS LONGA, голова комісії з ціноутворення Архітектурної палати НСАУ зазначив, що наразі в смт Бородянка готується сайт готових рішень для забудови, на зразок сайту з продажу житла. На базі передпроектних пропозицій планується створити інтерактивний сайт з лотами, для можливості отримання фондів коштів.

СЛУХАЛИ:

3. Про положення і складові частини програми комплексного відновлення відповідно до статті 15¹ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

ІНФОРМУВАВ:

ЯНОВИЧ Ярослав - директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації

Повідомив, що відповідно до статті 15¹ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» Програмою буде визначено основні просторові, містобудівні, соціально-економічні пріоритети політики відновлення та комплекс заходів для забезпечення відновлення територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України, або які є місцем концентрації соціально-економічних, інфраструктурних, екологічних чи інших кризових явищ.

Положення програми комплексного відновлення мають сприяти впровадженню таких сучасних підходів та практик розвитку регіону як людиноцентризм, раціональне просторове планування, забезпечення балансу розселення та розміщення робочих місць, стала міська мобільність, інклюзивність, енергоефективність, екологічність та відповідати цілям Сталого Розвитку ООН.

Також відмітив, що Програма не належить до містобудівної документації, не підлягає стратегічній екологічній оцінці, розгляду архітектурно-містобудівною радою.

Зазначив, що даний проєкт буде включати наступні розділи:

- 1) загальний опис. Стан до початку війни;
- 2) інформацію про наявність містобудівної документації на території області, аналіз щодо її актуальності та ступінь її реалізації;
- 3) аналіз негативних впливів (у тому числі бойових дій, терористичних актів, диверсій, надзвичайних ситуацій)
- 4) аналіз ресурсів території для відновлення життєдіяльності;
- 5) інформацію щодо необхідності підготовки території (здійснення розмінування, демонтажу зруйнованих будівель та споруд, рекультивації земель);
- 6) інформацію щодо технічної можливості, економічної доцільності відновлення населених пунктів що постраждали відновлення інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, інфраструктури електронних комунікаційних мереж, інженерної інфраструктури меліоративних систем;
- 8) обґрунтовані пропозиції щодо зміни функціонального призначення окремих територій з урахуванням існуючої забудови та наявної містобудівної документації;
- 9) обґрунтовані пропозиції щодо перенесення об'єктів виробничої сфери

10) загальні підходи та пропозиції щодо комплексного відновлення, розвитку території області та заходи для їх реалізації;

11) попередній фінансово-економічний розрахунок заходів для забезпечення комплексного відновлення області;

12) пропозиції щодо джерел фінансування заходів для забезпечення комплексного відновлення області.

Програму планується розробляти у вигляді електронного документа, що створюється у вигляді файлу (пакета файлів) у форматі Adobe Portable Document Format (PDF), у яких містяться текстові, табличні та графічні матеріали документації і вноситься до Реєстру будівельної діяльності у встановленому порядку.

ВИСТУПИЛИ: В'ячеслав БАЛБЕК - архітектор, засновник та головний архітектор «BALBEK BUREAU».

Головний архітектор «BALBEK BUREAU», зазначив, що в першу чергу, необхідно провести оцінку ресурсу проектного потенціалу. Підкреслив доцільність створення концепції, без якої неможливо буде визначити джерела для інвестування.

Олег ДРОЗДОВ - засновник, головний архітектор «DROZDOV-PARTNERS»

Засновник та головний архітектор «DROZDOV-PARTNERS», запропонував розпочати розроблення Програми з вивчення демографічної ситуації станом на сьогоднішній день, та з розуміння того, яким чином зараз відбувається відбудова громад. Зазначив, що на розвиток та відновлення Київщини потрібно дивитись в контексті всієї України. Врахувати проходження міжнародних транспортних коридорів, розглянути можливість створення нових просторових зв'язків, які повинні пройти вздовж та по території Київщини (окрім ВКАД).

Ганна ПАЛЕХА - архітектор-містобудівельник, голова Асоціації просторових планувальників НСАУ, куратор ГО «Платформа Use to Інтегрований розвиток територій»

Архітектор-містобудівельник, голова Асоціації просторових планувальників НСАУ, куратор ГО «Платформа Use to Інтегрований розвиток територій», зазначила, що в першу чергу Програма має відображати загальний погляд на регіон. Територіальні громади мають приймати рішення, які території в пріоритеті під забудову (в тому числі, інвестиційно привабливі).

СЛУХАЛИ: 4. Заслуховування пропозицій, обговорення та визначення основних просторових та соціально-економічних пріоритетів та заходів для забезпечення відновлення територій і населених пунктів області, які

постраждали внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, надзвичайних ситуацій, а також є місцями концентрації соціально-економічних, інфраструктурних, екологічних та інших кризових явищ.

ІНФОРМУВАВ:

ЯНОВИЧ Ярослав - директор департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації

Повідомив, що всім територіальним громадам області було направлено лист Київської обласної військової адміністрації для підготовки пропозицій громад для їх подальшого узагальнення та врахування при розробці Програми. Аналогічне звернення направлялось до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування суміжних з територією Київської області адміністративно-територіальних одиниць.

За результатами отримано пропозиції від 28 територіальних громад області та Вінницької обласної військової адміністрації і Попільнянської селищної ради Житомирської області.

Зазначив, що проект програми комплексного відновлення області, після її розроблення, підлягає громадському обговоренню, та з врахуванням доопрацювання по наданим пропозиціям, буде передано для затвердження сесією Київської обласної ради.

Відмітив, що положення затвердженої програми є складовими вихідних даних для розроблення програм комплексного відновлення населених пунктів (територій).

ВИСТУПИЛИ: **Олександр ЧИЖЕВСЬКИЙ** - Президент Національної спілки архітекторів України.

Президент Національної спілки архітекторів України, зазначив, що по-перше належить сформуванню стратегічне бачення. Відмітив доцільність визначення кластерів та земельних ділянок, де вони точно можуть бути розміщені, так аеродроми можуть бути чудовими хабами. Крім того, додав, що маємо утворити столичний регіон, а отже, якщо ми формуємо авіаційних хаб, необхідно зазначити кількість людей, яка буде забезпечена місцями прикладання праці, теж саме стосується і житла, визначитись яка потреба у будівництві наразі та на перспективу.

Григорій ЛИСЕНКО - архітектор, Архітектурне бюро ARS LONGA, голова комісії з ціноутворення Архітектурної палати НСАУ.

Архітектор Архітектурного бюро ARS LONGA, голова комісії з ціноутворення Архітектурної палати НСАУ запропонував звернути увагу на

розвиток велотуризму, зазначив про необхідність прокладанням велошляхів від міст супутників до станцій метрополітену.

Також додав, що в першу чергу при відбудові потрібно звернути увагу на критичні об'єкти, та запропонував будівництво нових об'єктів, замість реконструкції старих.

Станіслав ДЬОМИН - Архітектор/урбаніст,
ТВО директора ДП «Науково-дослідний інститут геодезії
та картографії» (НДІГК).

Архітектор/урбаніст, ТВО директора ДП «Науково-дослідний інститут геодезії та картографії» (НДІГК) зазначив, що наразі прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності у сфері довкілля та щодо цивільного захисту на період дії воєнного стану і у відбудовний період» від 15.03.2022 № 2132-ІХ, а отже, тема цивільного захисту має бути також ретельно опрацьована і саме на рівні Програми, тому що планування та аналіз наслідків відбувається на обласному рівні. Це не тільки про бомбосховища, а й про заходи які мають зробити забудовану територію більш захищеною, безпечною і обороноздатною. І що це за заходи, потрібно визначити більш конкретно – планування, дорожня сітка, комунікації, багато питань які має бути піднято. Якщо до розроблення Програми долучити військових - це закладе у програмі відновлення певні нариси стратегії цивільної оборони. Це може вплинути і на розміщення певних центрів і на розміщення населення, підприємств, і взагалі на структуру планування окремих населених пунктів, а також області в цілому.

ВИРІШИЛИ: За результатами опрацювання порушених питань прийняти **ПРОТОКОЛЬНЕ РІШЕННЯ.**

1. Підготувати узагальнену аналітичну довідку щодо стану Київської області на теперішній час з урахуванням потреб територіальних громад.
2. Визначити пропозиції щодо переліку фондів та міжнародних організацій, які готові до співробітництва у виконанні заходів з комплексного відновлення Київської області в частині джерел фінансування.
3. Виділити першочергові об'єкти, які потребують відновлення з врахуванням пропозицій територіальних громад.
4. Розробити пропозиції членами робочої групи для їх опрацювання і врахування в розділах програми комплексного відновлення області.

Термін: 27.09.2022

Директор департаменту
містобудування та архітектури
Київської облдержадміністрації

Ярослав ЯНОВИЧ